

Torna la passió blanca

La temporada 92-93 2,5 milions d'esquiadors s'aplegaren a les estacions d'esquí dels Pirineus. El primer cap de setmana de desembre les estacions catalanes inauguren la temporada amb novetats suculentas.

A partir de desembre, la passió és blanca. L'esquí torna, com cada any, a envair els aparadors de grans magatzems, comerços d'esport i agències de viatge o clubs especialitzats. La febre s'estén com un mal endèmic, imparable i incurable, així que baixen termòmetres i baròmetres a cotes en què la neu cohabita amb la civilització. La neu, aquesta matèria blanca, atrau la societat en massa. Per la màgia del seu tacte, perquè hi permet de flotar, o, senzillament, pel gregarisme absurd d'una moda creixent que copia els models genuïns d'una *jet-set* cada vegada més diluïda? Avui, ja no estranya a ningú que, després de les vacances de Nadal o d'alguna setmana de festa local, es passegen fractures i es lluesquen els contrastos d'un bronzejat en què la marca de la ullera representa la prova irrefutable de la pràctica d'aquesta activitat social o, almenys, de l'estada a les terrasses d'alguna estació d'esquí.

Tampoc ningú no es gira quan, durant la temporada o, com en aquesta època, en la pre-temporada, passa algú pel carrer carregat amb uns esquís, nous o acabats de posar a punt en qualsevol comerç de venda i reparació. Avui, la passió blanca ha perdut un exotisme ja pretèrit. Ha perdut suculència i elitisme en favor d'una popularització positiva que es tradueix en quilomètriques cues d'autobusos i vehicles particulars en els accessos a les instal·lacions esportives o en inacabables aglomeracions a l'arribada als telecadires, telesquís o telecabines.

Tothom esquia o hi pot optar, perquè el ventall d'ofertes, tant de viatges com de material, és com més va més ampli: propostes subvencionades, liquidació de material de temporades anteriors o presentació de nous dissenys, a preus assequibles, en què s'han aplicat característiques que fins ara havien estat reservades a les games altes o de competició.

Esport social o relacions públiques?

Què és el que motiva l'individu urbà a convertir-se en aferrissat esquiador? Interessant pregunta amb resposta imprecisa. L'atracció per l'activitat física, la impressió de lliscar muntanya avall muntat en dues taules de material lleuger, la voluntat de conèixer gent o l'aurèola *après ski* que envolta aquest esport? Cadascú

L'esquí és un esport fàcil d'aprendre. Perfeccionar-ne la tècnica, però, no ho és tant.

ARXIU

busca en els grans espais de l'estació hivernal un motiu propi, íntim, que el mou a fer centenars, i milers de quilòmetres. Ara bé, seria correcte parlar d'esport si, en ofertar un viatge, les agències presenten abans, i de manera més detallada, serveis, galeries comercials i instal·lacions pròpies del ram de l'hostaleria amb què compta l'estació? La gent busca la solitud de la muntanya hivernal o només pretén traslladar la infraestructura de la civilització a 2.000 metres sobre el nivell del mar? Potser, en aquest cas, l'esquí entès com el que és en la seua definició primera —un esport— passa a ser únicament el pretext de fugida o el motiu de les vacances. I aquest fenomen, d'acceptació en massa, ha caigut precisament en els colors i les novetats d'una moda efímera, frívola, al capdavall, la qual, en el pitjor dels casos, menysprea el material i els equips *prêt-à-porter* de temporades anteriors.

La novetat en favor de la qualitat.

Quan algú pretén anar a esquiar a una estació on mai no ha esquiat, qui va per esport, es fixa en les seues característiques tècniques. Les cotes màxima i mínima, com també l'orientació —els vessants septentrionals són més freds però també mantenen millor la neu perquè reben menys hores de sol durant la temporada— o l'orografia del terreny indiquen si la neu caiguda es pot conservar en condicions adequades.

Però no sempre les condicions de conservació del bon estat de la neu són degudes a l'orientació o a l'orografia del terreny. Els treballs de manteniment duts a terme pels equips de les mateixes estacions permeten assegurar la temporada fins al darrer moment. Els canons,

Els treballs nocturns a les estacions són fonamentals. La neu s'ha de mantenir en bones condicions fins a final de temporada.

La solitud dels "fora de pista" i la màgia de la neu verge. Dos atractius que es camuflen sota la massificació de l'esquí.

aquells grans productors de neu, a hores d'ara ja treballen, com en el cas de l'estació andorranca de Pal, per assegurar que la neu primerenca, caiguda ara fa tres setmanes, es conserve, a fi de poder inaugurar la temporada el primer cap de setmana de desembre. Per aquesta raó, les estacions inverteixen cada any part del seu pressupost en l'ampliació de la xarxa d'instal·lació d'innivació artificial i també en els serveis de remuntadors que asseguruen un augment de la capacitat de viatgers per hora.

Andorra compta amb dues estacions, Soldeu-El Tarter i el Pas de la Casa, que han fet grans esforços d'ampliació de la xarxa de canons: 241 en la primera i 215 en la segona. Pal, igualment, ha invertit notablement en aquest àmbit i ha arribat a instal·lar 135 punts d'innivació artificial.

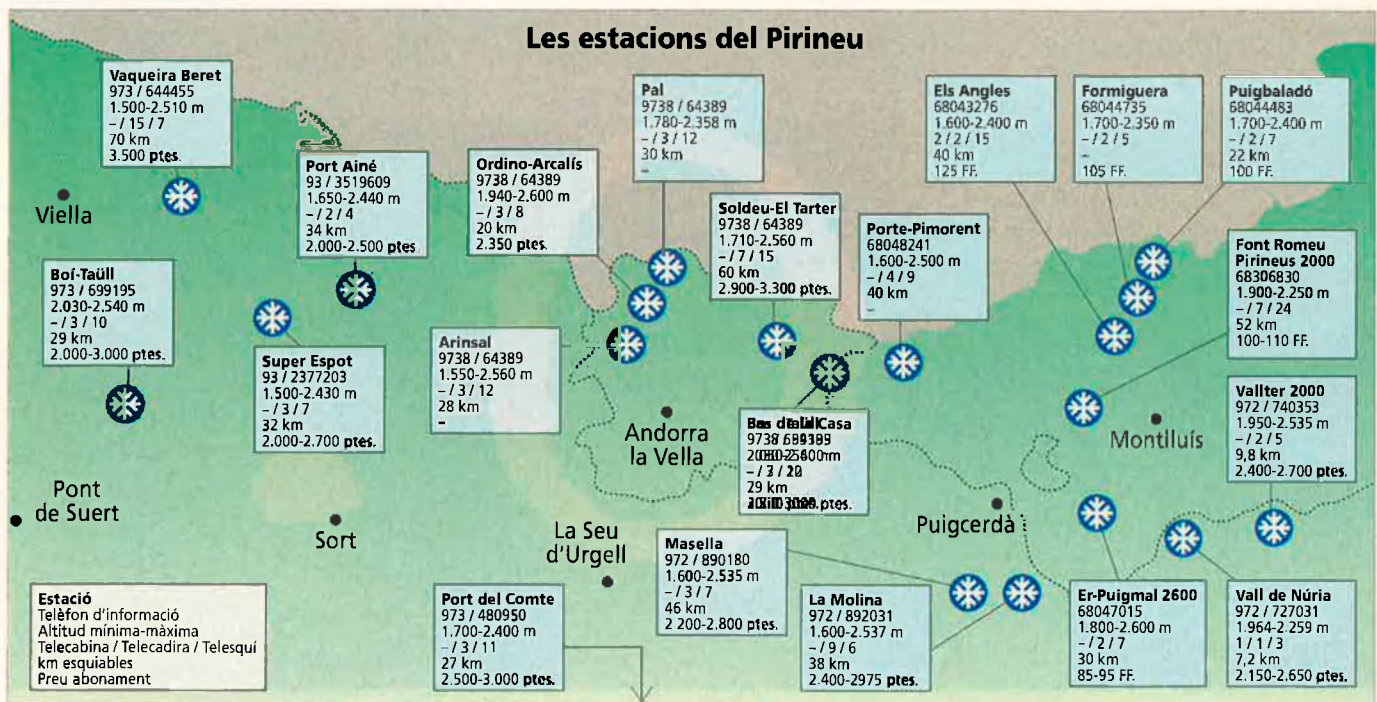
Per la seua banda, al Pirineu lleidatà, Port Ainé, entre d'altres, ha apostat fort aquesta temporada instal·lant-ne 23 més. A la Cerdanya, la Molina també ha ampliat la seua xarxa a 218 canons, la qual cosa assegura una innivació d'11 pistes i 9 quilòmetres esquiabls.

No obstant això, les estacions intenten ampliar i millorar, cada temporada, tant els accessos com els serveis, a fi de satisfer el conjunt d'esquiadors. Les millores i la modernització de remuntadors —telesquí, telecadires i, en alguns casos, telecabines— augmenten la capacitat d'acollida de gent a les estacions i permeten alhora ampliar la superfície esquiabla en pista o la comoditat d'accés a interessants terrenys de "fora de pista". En aquesta línia, l'estació de la Vall de Núria estrena enguany el telecadira de La Pala, amb una capacitat de 2.000 esquiadors/hora, i un telesquí que permet accedir a una nova zona destinada als debutants. Paral·lelament, Núria ha construït el Jardí de

ARXIU

Les estacions del Pirineu

Neu, amb monitors i un petit telesquí perquè els xiquets puguin iniciar-se en la pràctica d'aquest esport. El Port del Comte també ha seguit aquesta iniciativa: reservar un espai infantil amb un telesquí intern i exclusiu per a aquesta zona abalissada.

La Masella ha iniciat aquesta temporada la tasca d'ampliació dels seus serveis de remuntadors instal·lant-hi, en una primera fase, un nou equip transformador i noves línies elèctriques a fi de, durant el pròxim estiu, ampliar la xarxa tant de telecadires i telesquís com de canons de neu. D'altra banda, ha creat un heliport a peu de pistes, a la cota 1.700, que permet una mobilització ràpida i el desplaçament per via aèria en cas d'urgència. La gran novetat de la temporada, que sens dubte agilitarà l'aglomeració de clients a les guixetes d'expedició d'abonaments, és la possibilitat d'adquirir els passos en màquines d'expedició automàtiques mitjançant les targetes de crèdit Visa, Master o 6000.

Potser la novetat més esperada pels amants del *snowboard*, o surf de neu, és la construcció d'un *half-pipe* —pista específica per a la pràctica d'aquest esport en la qual es poden fer salts i altres filigranes— amb telesquí propi, a l'estació de Boí-Taüll, la qual estrena, a més d'un parc infantil, un dispensari mèdic i un complex residencial, La Solana, un nou telesquí i la nova carretera entre Pont de Suert i Boí.

Aquest ampli panorama de les novetats més notables per a la temporada 93-94 comença a situar l'oferta de les estacions catalanes a un nivell que podria competir amb els serveis que ofereixen algunes estacions alpines. Però el gran problema dels Pirineus, tot i que ja torna a haver-hi un augment sensible de l'a-

fluència de públic, és l'escassetat de neu, la limitació de les superfícies esquiables i la insuficiència de serveis en comparació amb les instal·lacions franceses dels Alps. Tot això, sense deixar de banda, òbviament, la relació qualitat de serveis i quantitat de pistes amb el preu de l'abonament.

És a dir, mentre una estació pirenenca amb 70-75 quilòmetres esquiables és ja un nucli important per a la pràctica d'aquesta activitat, cosa que es paga a preu d'or, als Alps, pel mateix preu, es pot esquiar en estacions amb 250 quilòmetres de pistes, fet que atrau el públic català gràcies a la comoditat d'accés per autopista a les regions alpines. I, existeixen superfícies més extenses —Avoiaz, per exemple, té 650 quilòmetres esquiables, a més de tota classe de serveis a peu de pista!—. Aquestes instal·lacions, per parlar en termes de competitivitat, són el pitjor enemic dels Pirineus. I contra les seues ofertes lluiten les estacions catalanes, que ja presenten setmanes a preus molt rebaixats i que, unides a la millora de la xarxa viària que permet accedir-hi amb comoditat i rapidesa, van obrint una escaleta en la clientela de les estacions alpines. És clar que, per a caps de setmana, la solució, per proximitat, són els Pirineus. A més, cal tenir molt en compte els preus, realment econòmics, de les estacions nord-catalanes els abonaments de les quals no superen mai, al canvi, les 2.500 pessetes diàries. A banda, el seu traçat, pels perfils suaus de la Cerdanya, és ideal per a un esquiador mitjà o un debutant.

Què més es pot dir, ara que s'acosta la temporada? Encereu els esquís, que la neu ja arriba!

Eliseu T. Climent